



Превантивен план

“Prisma”

1. Въведение:

В предстоящите десетилетия се очаква промените в климата да доведат до нарастване на честотата и мащаба на бедствията. По-честите и по-силни бури и наводнения, както и дълготрайните засушавания и опустошителни горски пожари могат да окажат значително вредно въздействие върху съществуващите възможности на обществото след подобни опасни събития. Поради тази причина и поради сложността и обхватът на бедствията е необходимо обединяване на усилията на всички отговорни институции и активното им включване в дейностите за намаляване на риска от бедствия, което се очаква да доведе до значително намаляване на човешки, социални, икономически и природни щети и загуби.

1.1. MiSRaR и Prisma

В проекта MiSRaR(Намаляване на пространствено обвързаните рискове в европейските региони и общини), съ-финансиран по програма Interreg IVC на ЕК, седем партньори от страни-членки на ЕС обменят идеи и опит в областта на оценката и смекчаването на риска. Един от крайните резултати по този проект е наръчникът MiSRaR, представен на седем различни езика: Английски, Холандски, Естонски, Български, Гръцки, Италиански и Португалски език.

Проект Prisma (Насърчаване и изпълнение на стратегии за управление и оценка на риска) ще провери приложимостта на наръчника MiSRaR и разпространи получените резултати; и също така ще популяризира





използването на стратегии за оценка и смекчаване на риска на местно и регионално ниво.

Основните дейности по проект Prisma

- ❖ Изграждане на местни работни групи;
- ❖ Разработване на оценка на риска;
- ❖ Разработване на оценка на възможностите;
- ❖ Разработване на превантивна стратегия;

1.2. Местно сътрудничество

Работата в партньорство е изключително важна за успешното изпълнение на всеки един проект. В проект Prisma работата в партньорство има ключово значение не само на международно, но и на местно ниво. Всеки един от партньорите по проекта организира местни работни групи, за избрания от тях риск. В случая с риска от горски пожари на територията на Област Стара Загора бе сформирана такава работна група.

В съответната работна група участие взеха представители от: Областна администрация – Стара Загора, Община Стара Загора, Пожарна безопасност и защита на населението – Стара Загора, ОДМВР – Стара Загора; РИОСВ – Стара Загора, ЦСМП – Стара Загора,

2. Описание

Мисия:

Създаване на оптимална организация за своевременно прогнозиране характера и последствията при възникване на масови горски и полски пожари и успешно планиране и прилагане на конкретни мерки за защита на населението и националното стопанство на територията на общината и областта.





Визия:

Изграждане и внедряване на система от мерки и дейности за превенция на определени групи рискове от бедствия, която ще допринесе за намаляването на последиците от тях чрез активно сътрудничество и добра координация между отговорните институции.

По - голяма безопасност и способност за самозащита на обществото при реагиране на възникнали пожари и възпрепятстване на въздействието им върху хората и екологията.

Цели:

- ❖ Ефективно интегриране на основните рискове от бедствия в политиките за устойчиво развитие чрез планиране на всички нива на дейности по превенция, намаляване на риска и последиците, готовност и реагиране.
- ❖ Подобряване на институционалния капацитет и механизми на всички нива и в частност на местно ниво за постигане на трайна устойчивост към бедствия.
- ❖ Обединяване на подходите в разработването и изпълнението на планове и програми за готовност, реагиране и възстановяване от бедствия и превръщането на политиката за намаляване на риска от бедствия в масова култура на българското общество.
- ❖ да приведе стратегическата посока на политиките и програмите по намаляване на риска на местно ниво в съответствие с тези на националния план

Принципи на политиката на управление на риска:





1. Ангажиране на всички заинтересовани и определяне на ролята им в различните етапи на управление на риска от пожари.

2. Насърчаване и подпомагане на изграждането на култура у населението и институциите по предотвратяване и подготовка за бедствия.

3. Гарантиране на качествено изпълнение на задачите във всички степени на управление на риска – превенция, реагиране, смекчаване на въздействието и възстановяване.

4. Насърчаване на политиката на доброволчеството, развиване на кадрите като добре тренирани доброволци, чиято помощ ще бъде ползотворна в случаи на спешна необходимост.

7. Споделяне на знания и информация за управлението на риска от бедствия с всички заинтересовани.

3. Правна рамка:

Специализираният план за защита от масови горски и полски пожари е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9 от Закона за защита при бедствия, обнародван в ДВ. бр. 80 от 14 октомври 2011 година.

Основни нормативни документи, касаещи управлението на риска от горските пожари, са:

1. Закон за горите 2013 г.
2. Правилник за прилагане на закона за горите от 2011 г.
3. Наредба №8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.
4. Закон за защитените територии 2003 г.
5. Закон за опазване на околната среда 2006.
6. Национален план за защита при бедствия 2012 г.

4. Оценка на риска:





4.1. Идентифициране на риска:

Източници на риска:

Източници на огън, които могат да бъдат евентуални причинители на пожари в горските територии, са железопътните линии, сметища, МПС и селскостопанска техника, извършващи оран и жътва.

Като друг фактор може да се разгледат: туристи, ловци, риболовци, местното население, пастирите на селскостопански добитък .

Необработваемите земи цялогодишно са покрити с изсъхнала тревна растителност, която е лесно запалима и създава голяма опасност за възникването и разпространението на пожари.

Уязвимости:

Територията на областта и общината е застрашена от горски пожари. Тази тенденция ще се засилва с очакваната промяна на климата. Особено уязвими са иглолистните насаждения, залесени върху естествени хабитати на широколистни гори с доминанти различни видове дъб и келяв габър по южните склонове на Сърнена гора. Ненадеждно се прилага законодателството, забраняващо паленето на стърнища, сухи треви, твърди отпадъци и др.

4.2. Анализ на риска:

Анализът на причините на възникване на горски пожари през последните години показва, че основната причина е невнимание, небрежност и неспазване на елементарни противопожарни правила от работещи в непосредствена близост до горите граждани. Смята се, че огънят е най-подходящото средство за почистване на ниви и ливади от суха растителност и отпадъци.

4.3. Оценка на риска:





Територията на област Стара Загора е застрашена от горски пожари:

Справка за щетите от горски пожари на само на територията на Община Стара Загора за 2013 г.

Локация	Изгорели площи (дка)	Спасени площи (дка)
Парк Аязмото	300	
С. Дълбоки	400	
С. Остра могила	1500	3000
С. Змеево	60	
С. Казанка	3000	
С. Богомилово	1	60
Кв. Лозенец	1150	100
Общо	6411	3160

5. Анализ на възможностите:

5.1. Управление на риска:

В плана за намаляване на риска от бедствия оценката на възможностите се представя като (група от) мерки за всеки вид опасност в рамките на плана. Това може да включва:

Про-активни мерки:

- ❖ ограничаване на достъпа в сухия сезон
- ❖ картиране на застрашените от пожар насаждения чрез стандартна класификация
- ❖ изследване, анализ и оценка на риска за възникване на големи пожари в горския фонд;





- ❖ изработване на карти, класифициращи горския фонд по степен на пожарна опасност;
- ❖ организиране на взаимодействие с органите на горските стопанства за осъществяване на ефективна дейност по намаляване на предпоставките от възникване на пожари в горския фонд;
- ❖ подпомагане на дейността на органите на ПБЗН за създаване на условия и провеждане на успешно пожарогасене на възникнали пожари.

Намаляване на вероятностите:

- ❖ Почистване на горите за предотвратяване на разрастването на пожари;
- ❖ Контролиране на горивото при използване на механични резачки
- ❖ Информирание и изграждане на култура у населението

Намаляване на ефекта:

- ❖ Увеличаване на противопожарните просеки.
- ❖ Изграждане на наблюдателни кули (ранно предизвестяване)
- ❖ Залесяване с по-слабо запалими видове (подобряване на видовото разнообразие в застрашените от пожар райони)

Намаляване на уязвимостта:

- ❖ Пътища за евакуация, определяне на места за събиране на посетители и безопасно извеждане от парка, които са добре поддържани и обозначени

5.2. Управление при кризи:

Състав на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.





- 1.1. Сектор “Анализ и информация”
- 1.2. Сектор “Аварийно- възстановителни дейности”
- 1.3. Сектор “Евакуация и настаняване”
- 1.4. Оперативна група №-1, 2, 3

Оперативни дежурни

1. Дежурен в РС “Пожарна безопасност и защита на населението”
2. Оперативен дежурен на община Стара Загора;
3. Дежурен в Първо районно управление “Полиция”
4. Дежурен в Второ районно управление “Полиция”
5. Дежурен на Центъра за спешна медицинска помощ

Разузнаване

6. Разузнавателна група на РС “Пожарна безопасност и защита на населението”
7. Разузнавателна група №-1 на Общинска администрация;
8. Наблюдатели от общинска полиция

Дежурни части на Единната спасителна система

9. Дежурен Спасителен екип
10. Дежурни екипи РС “Пожарна безопасност и защита на населението”
11. Дежурни полицейски екипи Областна дирекция “МВР”
12. Дежурни екипи на филиала на Центъра за спешна медицинска помощ
- 16 Доброволни формирования.

Взаимодействието между екипите, предназначени за извършване на аварийно- възстановителни работи, се организира от Щаба за защита при бедствия, който изпълнява следните задачи:





- ❖ Оповестяване и привеждане в готовност на силите и средствата за извършване на пожарогасителни и спасителни работи;
- ❖ Извеждане, изнасяне и оказване на първа помощ на пострадалите.
- ❖ Разузнаване площта, която е обхванал пожара и необходимостта от допълнителни сили и средства за пожарогасене.
- ❖ Организиране и осигуряване на безпрепятствено движение и условия за работа на пожарогасителните екипи.
- ❖ Организиране на медицинско осигуряване.
- ❖ Издирване на хора и животни засегнати от пожара.
- ❖ Организиране снабдяването с вода за пожарогасене, питейни и санитарни нужди.
- ❖ Извеждане на населението от застрашените от пожара населени места.
- ❖ Организиране доставката на храна до участващите в пожарогасенето.
- ❖ Организиране наблюдение след потушаване на пожара.

5.3. Управление на възстановяването:

Операции по издирване и спасяване

При масови горски пожари, застрашаващи населени места, операции по издирване и спасяване се извършват от специализирани екипи на ПБЗН. Не е предвидено да се използват туристически дружества и местното население в операциите по издирване.

Дейности по извеждане и временно настаняване на останалите без подслон.

- ❖ получаване на актуална информация от Оперативната група за определяне необходимостта и осигуряване с транспорт с висока проходимост;





❖ анализ на информацията в Щаба за изпълнение на общинският План за защита за изготвяне на списък на лицата нуждаещи се от помощ (на кой адрес са, с кое МПС се евакуират, от каква помощ се нуждаят);

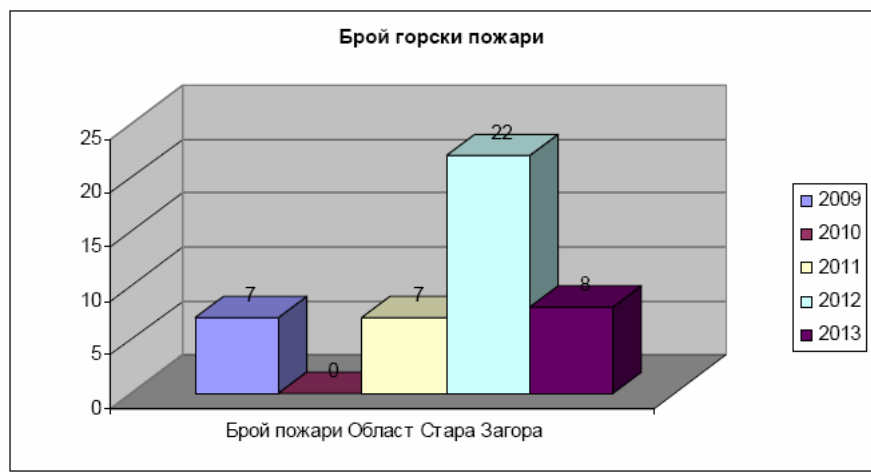
❖ даване на указания (разяснения) къде ще бъдат насочени и настанени пострадалите и реда за осигуряване с храна, вода и отоплителни материали /заведения за медико - социални грижи, хотели, хижи и др./

Анализ разходи и ползи

	Съотношение ползи и разходи				
	2010	2011	2012	2013	
разходи за противопожарни мероприятия	27066	40887	38001	34125	140079
Минерализовани ивици, и прегради (км)	184,46	232,81	163,9	147,98	729,15
	0,006815	0,005694	0,004313	0,004336	0,005205

Брой пожари Област Стара Загора					
години	2009	2010	2011	2012	2013
Брой пожари	7	0	7	22	8





Предвидени мероприятия за защита на горските територии от пожари за пожароопасен сезон 2014 година:

1. направа на нови МИ – 5,92 км.
2. направа на нови лесокултурни ГП – 5,55 км.
3. направа на нови МИ в лесокултурни ГП – 4,45 км.
4. поддържане на 96,23 км. стари минерализовани ивици
5. поддържане на 5,00 км. МИ в лесокултурни ГП
6. осветление на МИ без материален добив – 40,10 дка

Предвидени средства 35 532 лв.

Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно настаняване;

Кмет на общината, Зам.-кмет.

Отговорни лица от общинската администрация по настаняване и изхранване /директор на дирекция ФБСД, н-к отдел АСД, н-к отдел «Здравеопазване и социални дейности», н-к отдел ООР и УК.



6. Средства и ресурси.

Материално осигуряване.

Оперативна група за непосредствено управление се осигурява с 2 автомобила с висока проходимост ВАЗ 2110 НИВА.

При необходимост се използват автомобили с висока проходимост от звено "Инспекторат" НИВА ВАЗ 2110; от звено „Общинско охрана" НИВА 1 бр. и звено „Охрана на обществения ред" - общинска полиция НИВА – 1 бр.

Техническото осигуряване при масови горски пожари на специализираните формирования се извършва от техническите органи на съответните министерства и ведомства, на които са подчинени. При провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи изхранването на специализираните формирования се извършва от осигуряващите органи на министерствата и ведомствата, на които са подчинени.

Общината осигурява евакуиращото се население с храна, минерална вода, тонизиращи напитки по маршрутите за движение и районите за настаняване. Има готовност при необходимост да организира снабдяването на спасителните формирования с вода, хранителни продукти, облекло и гориво-смазочни материали (ГСМ). При необходимост на пострадалото население се раздават дрехи, обувки, спални принадлежности, палатки и други от създаден резерв на БЧК и по ред и условия, определени от Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

Финансово осигуряване.





Разходите, свързани с предварително осигуряване на ресурси за провеждането на спасителни и други неотложни работи при възникване на масови горски пожари, се усвояват от бюджета на общината съгласно заделените средства за осигуряване на Плана за защита, както и резерва за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението.

Непредвидените допълнителни разходи за провеждането на спасителни и неотложни работи се декларират пред Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет с мотивирано искане за предоставяне на финансова помощ и се усвояват след решение на комисията. Размерът на исканата финансовата помощ се доказва с представяне на копия от първичните финансово-счетоводни документи или финансови разчети за необходимите разходи.

Щабът за изпълнение на Плана за защита в частта „Пожари” организира дейностите по материалното и финансово осигуряване.

7. Мониторинг и оценка на изпълнението на плана

Мониторингът на изпълнението на плана за намаляване на риска спомага за прозрачността по неговото прилагане и изпълнение, както и за изготвянето на оценка на целите и приоритетите, заложи в него. Мониторингът се извършва всяка година въз основа на самооценка от всички отговорни структури. Самооценката се извършва на базата на следните показатели:

1. Извършена оценка на риска за основните опасности.(в случая горски пожари)
2. Наличие на бази данни.
3. Функциониращи системи за прогнози, мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване.
5. Състояние на защитата на обектите от критичната инфраструктура.





6. Разработени учебни програми и материали за обучение и проведени обучения
7. Съществуващи инструменти за информиране на обществото и стимулиране на изграждане на култура за превенция от горски пожари.
8. Изпълнени мерки за намаляване на риска.
9. Налични актуални планове за управление на риска на всички нива и редовно провеждане на учения за тестването им.
10. Осигурени финансови резерви и механизми за подкрепа на ефективно реагиране и възстановяване при необходимост.

8. Основни изводи за подобряване на управлението на риска от горски пожари са следните:

В основата на системата на управление на риска трябва да се постави превенцията.

Постоянно взаимодействие, взаимопомощ, обмен на информация на оперативно и управленско ниво между всички структури, имащи отговорности в областта на превенция и управление на кризи;

Осигуряване на достатъчно бърз комуникационен канал за връзка между медии и институции с цел навременно получаване на достоверна информация при кризи;

Слабост на досегашната работа е, че повече от усилията са в посока единствено на теоретическата подготовка на кадрите. Необходими са повече практика, учения, тренировки, симулации и т.н.

Необходимо е подобряване на доброволческа база. Трябва да се преодолее разбирането, че доброволецът е предимно помощник-





пожарникар. Време е да се разбере, че доброволчеството е гражданска култура и поведение, масова проява на съпричастност, а не кампанийна масовка за гасене на горски пожари.

Необходима е по-силна мотивация за работа на всички нива, както от държавните институции, така и от страна на гражданите.

9. Актуализиране

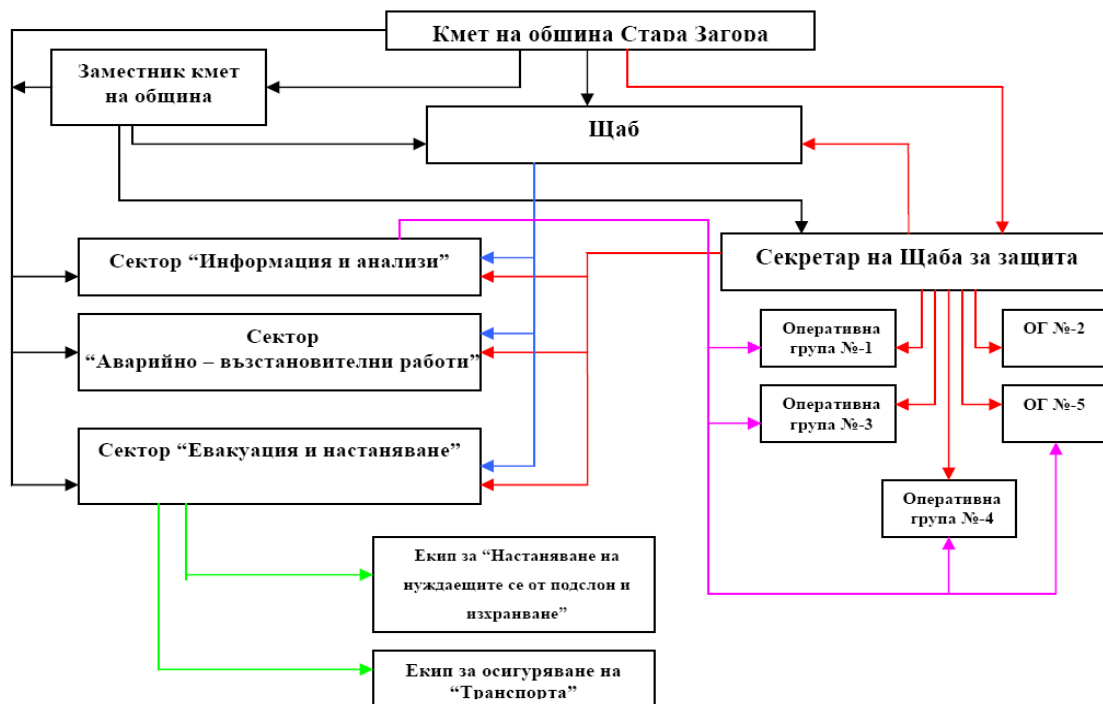
Планът за защита от горски пожари, както и плановете за защита при бедствия, се актуализират периодично при настъпване на промени или при възникване на бедствие, чието развитие, въздействие и последици променят приоритетите и задачите на защитата при бедствия, а също и при промяна на нормативната уредба на страната и Европейския съюз, свързана с изменение на дейностите по защитата от бедствия.

Приложение: Местна работна група



СХЕМА

на структурата на Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия





Мениджъри по проект "Prisma"



Регион по безопасност Юг- Холандия

Водещ партньор, Холандия

Нико ван Ос n.van.os@vrzhz.nl

+31651341450



Северен регион Талин

Естония

Хелмут Халемаа, helmut.hallemaa@gmail.com

+37256562440



АРИР – Стара Загора

България

Румяна Грозева office@szeda.eu

+35942605007



Община Мирандела

Португалия

Соня Гонсалвес cmisrar@cm-mirandela.pt

+351932657047



Община Авейро

Португалия

Рита Сеабра cmisrar@cm-aveiro.pt

+351961621142





PRISMA

spatial
public emergency
information process
advocacy risks
European
crisis risk MiSRaR implementation
fires assessment
networking safety floods measures
financing hazard plan development lobby partners
mitigation

